Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

3. mai 2012*

Dublini süsteem — Määrus (EÜ) nr 343/2003 — Varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramise menetlus — Kolmanda riigi kodanikud, kellel on nimetatud määruse tähenduses vastutava liikmesriigi väljastatud kehtiv viisa — Muus liikmesriigis kui nimetatud määruse kohaselt vastutavas liikmesriigis esitatud varjupaigataotlus — Muus liikmesriigis kui vastutavas riigis elamisloa taotlemine, millele järgneb varjupaigataotluse tagasivõtmine — Tagasivõtmine enne, kui vastutav liikmesriik on vastuvõtmisega nõustunud — Tagasivõtmine, millega lõpetatakse määruses nr 343/2003 ette nähtud menetlused

Kohtuasjas C-620/10,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Kammarrätten i Stockholm – Migrationsöverdomstoleni (Rootsi) 16. detsembri 2010. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 27. detsembril 2010, menetluses

Migrationsverket

versus

Nurije Kastrati,

Valdrina Kastrati,

Valdrin Kastrati,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja esimees J.-C. Bonichot, kohtunikud A. Prechal, K. Schiemann, L. Bay Larsen (ettekandja) ja C. Toader,

kohtujurist: V. Trstenjak,

kohtusekretär: ametnik C. Strömholm,

arvestades kirjalikus menetluses ja 30. novembri 2011. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

— Migrationsverket, esindajad: H. Karling ja M. Ribbenvik,

— N. Kastrati ja tema alaealised lapsed, esindajad: *juris kandidat* H.-O. Krokstäde ja S. Kastrati,

* Kohtumenetluse keel: rootsi.

— Saksamaa valitsus, esindaja: T. Henze,

— Kreeka valitsus, esindajad: M. Michelogiannaki ja L. Kotroni,

— Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* M. Russo,

— Madalmaade valitsus, esindajad: C. Wissels, M. Noort ja C. S. Schillemans,

— Ühendkuningriigi valitsus, esindaja: H. Walker,

— Euroopa Komisjon, esindajad: M. Condou-Durande ja C. Tufvesson,

olles 12. jaanuari 2012. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 18. veebruari 2003. aasta määrust (EÜ) nr 343/2003, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest (ELT L 50, lk 1; ELT eriväljaanne 19/06, lk 109).

2 Eelotsusetaotlus esitati sisserändeküsimuste eest vastutava Migrationsverketi (Rootsi migratsiooniamet) ning N. Kastrati ja tema kahe alaealise lapse Valdrina ja Valdrini (kes on Kosovo kodanikud) vahelises kohtuvaidluses seoses sellega, et tühistati nimetatud ametiasutuse otsus jätta nende isikute elamisloa- ja varjupaigataotlused Rootsis rahuldamata ja anda nad üle „vastutavale liikmesriigile" määruse nr 343/2003 tähenduses.

Õiguslik raamistik

Määrus nr 343/2003

3 Määruse nr 343/2003 põhjendused 3 ja 4 on sõnastatud järgmiselt:

„(3) Tampere istungi järeldustes tõdetakse […], et [Euroopa ühine varjupaigasüsteem] peaks lühiajaliselt hõlmama selget ja toimivat menetlust varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramiseks.

(4) Selline menetlus peaks põhinema liikmesriikide ja asjaomaste isikute seisukohast erapooletutel ja õiglastel alustel. Eelkõige peaks see võimaldama kiiresti määrata vastutava liikmesriigi, et tagada tegelik juurdepääs pagulasseisundi kindlakstegemise menetlusele ja mitte seada ohtu varjupaigataotluste kiire menetlemise eesmärki."

4 Määruse nr 343/2003 artiklis 1 on ette nähtud, et määruses „sätestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest".

5 Määruse nr 343/2003 artikli 2 punktide c–f kohaselt:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[…]

c) varjupaigataotlus – kolmanda riigi kodaniku esitatud taotlus, mida võidakse käsitada mõnelt liikmesriigilt rahvusvahelise kaitse taotlemisena Genfi konventsiooni alusel. Rahvusvahelise kaitse taotlemist käsitletakse varjupaigataotlusena, välja arvatud juhul, kui kolmanda riigi kodanik sõnaselgelt taotleb mõnda muud liiki kaitset, mida saab eraldi taotleda;

d) taotleja või varjupaigataotleja – kolmanda riigi kodanik, kes on esitanud varjupaigataotluse, mille suhtes ei ole lõplikku otsust veel tehtud;

e) varjupaigataotluse läbivaatamine – varjupaigataotluse igasugune läbivaatamine või taotluse üle otsustamine pädevate asutuste poolt kooskõlas siseriiklike õigusaktidega, välja arvatud menetlused vastutava liikmesriigi määramiseks käesoleva määruse kohaselt;

f) varjupaigataotluse tagasivõtmine – toimingud, millega varjupaigataotleja lõpetab oma varjupaigataotluse esitamisega algatatud menetlused kooskõlas siseriikliku õigusega kas selgesti väljendatult või vaikimisi".

6 Selle määruse artikli 3 lõige 1 näeb ette:

„Liikmesriigid vaatavad läbi kõikide selliste kolmanda riigi kodanike taotlused, kes taotlevad varjupaika mõne liikmesriigi piiril või territooriumil. Taotluse vaatab läbi üks liikmesriik, kelleks on III peatükis sätestatud kriteeriumide kohaselt vastutav liikmesriik."

7 Sama määruse artikkel 4 sätestab:

„1. Käesoleva määruse kohaselt algab vastutava liikmesriigi määramine niipea, kui varjupaigataotlus on esimest korda esitatud mõnele liikmesriigile.

[…]

5. Kui varjupaigataotleja on mõnes muus liikmesriigis ja esitab seal varjupaigataotluse pärast oma taotluse tagasivõtmist vastutava liikmesriigi määramise menetluse käigus, võtab liikmesriik, kellele esitati tagasivõetud varjupaigataotlus, taotleja tagasi artiklis 20 sätestatud tingimustel, et viia varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramise menetlus lõpule.

See kohustus langeb ära, kui varjupaigataotleja on vahepeal lahkunud liikmesriikide territooriumilt vähemalt kolmeks kuuks või on saanud mõnelt liikmesriigilt elamisloa."

8 Selleks et määrata kindlaks „vastutav liikmesriik" määruse nr 343/2003 artikli 3 lõike 1 tähenduses, on määruse III peatükis, mis hõlmab artikleid 5–14, loetelu objektiivsetest ja tähtsuse järjekorras esitatud kriteeriumidest.

9 Vastavalt kõnealuse määruse artikli 5 lõikele 2 määratakse nende kriteeriumide kohaselt vastutav liikmesriik olukorra põhjal, mis valitses hetkel, mil varjupaigataotleja esimest korda esitas oma taotluse mõnele liikmesriigile.

10 Kõnesoleva määruse artikli 9 lõikes 2 on muu hulgas sätestatud, et kui varjupaigataotlejal on kehtiv viisa, on selle määruse tähenduses „vastutav liikmesriik" üldjuhul see liikmesriik, kes viisa väljastas.

11 Määruse nr 343/2003 V peatükis „Vastuvõtmine ja tagasivõtmine" sisalduv artikkel 16 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Käesoleva määruse kohaselt varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik on kohustatud:

a) artiklites 17–19 sätestatud tingimustel vastu võtma varjupaigataotleja, kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis;

b) viima varjupaigataotluse läbivaatamise lõpule;

c) võtma artiklis 20 sätestatud tingimustel tagasi taotleja, kelle taotlus on läbivaatamisel ja kes viibib loata mõnes muus liikmesriigis;

d) võtma artiklis 20 sätestatud tingimustel tagasi taotleja, kes on läbivaatamise käigus taotluse tagasi võtnud ja esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis;

e) võtma artiklis 20 sätestatud tingimustel tagasi kolmanda riigi kodaniku, kelle taotluse ta on tagasi lükanud ja kes viibib loata mõnes muus liikmesriigis.

[…]

3. Lõikes 1 täpsustatud kohustused langevad ära, kui kolmanda riigi kodanik on liikmesriikide territooriumilt lahkunud vähemalt kolmeks kuuks, välja arvatud juhul, kui kolmanda riigi kodanikul on vastutava liikmesriigi väljastatud kehtiv elamisluba.

4. Lõike 1 punktides d ja e täpsustatud kohustused langevad ära ka juhul, kui taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik on pärast taotluse tagasivõtmist või tagasilükkamist vastu võtnud või tegelikult rakendanud meetmeid, mis on eelduseks kolmanda riigi kodaniku minekuks oma päritoluriiki või mõnda muusse riiki, kuhu ta võib seaduslikult reisida.”

12 Määruse nr 343/2003 artikkel 17 lõige 1 näeb ette:

„Kui liikmesriik, kellele on esitatud varjupaigataotlus, leiab, et taotluse läbivaatamise eest vastutab mõni muu liikmesriik, võib ta võimalikult kiiresti ja igal juhul kolme kuu jooksul artikli 4 lõikes 2 määratletud taotluse esitamisest paluda sellisel muul liikmesriigil taotleja vastu võtta.

Kui palvet taotleja vastuvõtmiseks ei esitata kolme kuu jooksul, vastutab varjupaigataotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus taotlus esitati.”

13 Määruse artikli 18 lõige 1 sätestab:

„Palve saajaks olev liikmesriik teeb kõik vajalikud kontrollimised ja teeb taotleja vastuvõtmiseks esitatud palve suhtes otsuse kahe kuu jooksul palve saamisest.”

14 Sama määruse artikli 19 lõiked 1 ja 3 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kui palve saajaks olev liikmesriik nõustub taotleja vastuvõtmisega, teatab liikmesriik, kus varjupaigataotlus esitati, taotlejale otsusest taotlust mitte läbi vaadata ja kohustusest anda taotleja üle vastutavale liikmesriigile.

[…]

3. Liikmesriik, kus varjupaigataotlus esitati, annab taotleja […] vastutavale liikmesriigile üle kooskõlas oma siseriikliku õigusega esimesel võimalusel ja hiljemalt kuue kuu jooksul vastuvõtmispalve rahuldamisest või kaebuse või uuesti läbi vaatamise suhtes tehtud otsusest, kui sellel on peatav toime.”

15 Määruse nr 343/2003 artiklis 20 on kehtestatud üksikasjalik kord varjupaigataotleja tagasivõtmiseks kooskõlas vastavalt artikli 4 lõikega 5 ja artikli 16 lõike 1 punktidega c–e.

Direktiiv 2005/85/EÜ

16 Nõukogu 1. detsembri 2005. aasta direktiivi 2005/85/EÜ liikmesriikides pagulasseisundi omistamise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta (ELT L 326, lk 13; parandus ELT 2006, L 236, lk 36) põhjendusest 29 tuleneb, et see direktiiv ei piira määruses nr 343/2003 sätestatud eeskirjade kohaldamist.

17 Direktiivi 2005/85 artikkel 19 „Menetlus taotluse tagasivõtmise korral” sätestab:

„1. Kui liikmesriik on siseriiklike õigusaktidega ette näinud võimaluse varjupaigataotlus sõnaselgelt tagasi võtta ja kui varjupaigataotleja seda teeb, tagavad liikmesriigid, et tuvastav asutus teeb otsuse taotluse läbivaatamise lõpetamise või taotluse tagasilükkamise kohta.

2. Liikmesriigid võivad ka otsustada, et tuvastav asutus võib lõpetada taotluse läbivaatamise ilma otsust vastu võtmata. Sellisel juhul tagavad liikmesriigid, et tuvastav asutus teeb vastava märkuse taotleja toimikusse.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

Elamisloataotlus, mis esitati enne N. Kastrati ja tema laste liidu territooriumile sisenemist

18 Aastal 2004 sai N. Kastrati Kosovos tuttavaks S. Kastratiga, kes on Rootsi kodanik ja elab alates 1992. aastast Rootsis. S. Kastrati ei ole N. Kastrati alaealiste laste isa.

19 N. Kastrati ja tema lapsed esitasid 20. septembril 2007 Skopjes (endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik) asuvale Rootsi Kuningriigi saatkonnale taotluse Rootsis elamisloa saamiseks, tuues põhjenduseks seose S. Kastratiga.

20 Leides, et N. Kastrati ja S. Kastrati vahel puudub seos, mis võimaldaks väljastada S. Kastratile ja tema lastele elamisloa, jättis Migrationsverket 13. mail 2008 nende taotluse rahuldamata. N. Kastrati ja tema laste esitatud kaebuse alusel jättis länsrätten i Skåne län – Migrationsdomstolen (Skåne lääni esimese astme halduskohus, mille pädevusse kuulub sisserändeküsimuste lahendamine) 23. detsembri 2008. aasta kohtuotsusega elamisloataotluste rahuldamata jätmise muutmata.

21 Seejärel esitasid N. Kastrati ja tema lapsed selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse Kammarrätten i Stockholm – Migrationsöverdomstolenile (Stockholmi teise astme halduskohus, mille pädevusse kuulub sisserändeküsimuste lahendamine), kuid hiljem loobusid sellest. Seetõttu tegi nimetatud kohus 19. märtsil 2009 otsuse asjaomane kohtuasi registrist kustutada.

Varjupaigataotlus ja uus elamisloataotlus, mille N. Kastrati ja tema lapsed esitasid pärast nende liidu territooriumile sisenemist

22 N. Kastrati ja tema lapsed sisenesid 3. märtsil 2009 Rootsi territooriumile, omades Prantsuse ametivõimude väljastatud kehtivat lühiajalist viisat.

23 Nad ei olnud esitanud varjupaigataotlust Prantsusmaal, küll aga esitasid selle 30. aprillil 2009 Rootsis, kus nad alates liidu territooriumile sisenemist viibisid.

24 Kuna N. Kastratil ja tema lastel oli siiski Prantsuse ametivõimude väljastatud kehtiv viisa, esitas Migrationsverket 4. juunil 2009 Prantsuse ametivõimudele määruse nr 343/2003 artikli 9 lõikes 2 kehtestatud kriteeriumile tuginedes palve nende isikute vastuvõtmiseks määruse artikli 16 lõike 1 punkti a alusel.

25 N. Kastrati ja tema lapsed esitasid 16. juunil 2009 uue taotluse Rootsis elamisloa saamiseks, tuues jällegi põhjenduseks seose S. Kastratiga.

26 22. juunil 2009 võtsid nad aga oma Rootsis esitatud varjupaigataotlused tagasi, väites, et nad olid need esitanud üksnes Migrationsverketi soovitusel. Lisaks ei ilmne põhikohtuasjas vaidlustatud otsusest, mis on liikmesriigi esitatud materjalidele lisatud, et N. Kastrati ja tema lapsed oleksid tuginenud pagulasseisundi saamise alusena tagakiusamisele.

27 Prantsuse ametivõimud, kes ei olnud sellest tagasivõtmisest teadlikud, rahuldasid 23. juulil 2009 N. Kastrati ja tema laste vastuvõtmise palve.

28 Migrationsverket jättis 30. juuli 2009. aasta otsusega elamisloa- ja varjupaigataotlused rahuldamata. Ta leidis esiteks uue elamisloataotlusega seoses, et tema 13. mail 2008 tehtud otsus esimene elamisloataotlus rahuldamata jätta oli lõplikult jõustunud. Teiseks jättis ta varjupaigataotlused rahuldamata põhjusel, et nende menetlemise eest vastutav riik oli Prantsuse Vabariik. Lõpuks otsustas ta asjaomased isikud määruse nr 343/2003 artikli 19 lõigete 1 ja 3 alusel Prantsusmaale üle anda.

29 N. Kastrati ja tema lapsed vaidlustasid selle rahuldamata jätmise otsuse länsrätten i Skåne län – Migrationsdomstolenis.

30 Mainitud kohus tühistas selle otsuse 30. juuli 2009. aasta otsusega, leides, et Migrationsverketi otsuse tegemise ajal ei olnud määruse nr 343/2003 kohaldamise tingimused täidetud, kuna N. Kastrati ja tema lapsed olid oma varjupaigataotlused tagasi võtnud. Seetõttu saatis ta asja kõnealusele ametile tagasi, et Rootsi elamisloa taotlused väidetava seose uurimiseks uuesti läbi vaadataks.

31 Länsrätten i Skåne län – Migrationsdomstolen märkis oma otsuses, et N. Kastrati ja tema laste esitatud varjupaigataotlused võeti tagasi pärast seda, kui pädev Rootsi ametiasutus oli vastutava liikmesriigi määramise menetluse lõpule viimiseks palunud Prantsuse ametivõimudel asjaomased isikud vastu võtta, kuid enne seda, kui nimetatud ametivõimud olid selleks 23. juulil 2009 oma nõusoleku andnud ning Migrationsverket teavitanud neid oma 30. juuli 2009. aasta otsusest asjaomased isikud Prantsuse Vabariigile üle anda.

32 Migrationsverket esitas eelotsusotsusetaotluse esitanud kohtule apellatsioonkaebuse, väites sisuliselt, et määrusest nr 343/2003 ei tulene, et vastutava liikmesriigi kohustus võtta vastu varjupaigataotleja, kes on esitanud taotluse mõnes teises liikmesriigis, langeb ära, kui isik võtab oma varjupaigataotluse tagasi.

33 Eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitab eelotsusetaotluses, et ühes oma 30. juuni 2008. aasta otsuses (MIG 2008:28) asus ta tõepoolest seisukohale, et varjupaigataotluse tagasivõtmine ei muuda määrust nr 343/2003 kohaldamatuks. Selle otsuse aluseks olnud juhtumi asjaolud erinevad aga praegu tema menetluses oleva kohtuasja asjaoludest, kuivõrd toona vaidluse all olnud varjupaigataotlus võeti tagasi alles pärast seda, kui asjaomasele isikule oli vastavalt määruse artikli 19 lõikele 1 teatatud otsusest ta vastutavale liikmesriigile üle anda.

34 Lisaks viitab ta tulemustele, mis saadi Migrationsverketi poolt mitme Dublini süsteemiga seotud riigis läbi viidud haldusuuringus, kus küsiti, millist mõju avaldab varjupaigataotluse tagasivõtmine määruse nr 343/2003 kohaldamisele. Välja võib tuua kolm erinevat seisukohta. Esimese seisukoha järgi saab niipea, kui määrus on muutunud kohaldatavaks, varjupaigataotluse menetluse lõpetada vaid juhul, kui esineb mõni selle määruse artikli 16 lõigetes 3 ja 4 nimetatud põhjustest. Teise seisukoha järgi ei ole määrus aga enam kohaldatav siis, kui ainult ühes liikmesriigis esitatud varjupaigataotlus on tagasi võetud. Kolmanda seisukoha järgi sõltub see, kas määrus on jätkuvalt kohaldatav või mitte, hetkest, mil varjupaigataotlus vastutava liikmesriigi määramise menetluses tagasi võetakse.

35 Neil asjaoludel otsustas Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Arvestades *inter alia* määruse nr 343/2003 artikli 5 lõikes 2 sätestatud tingimusi ja/või seda, et määruses puuduvad muud liikmesriigi varjupaigataotluse läbivaatamise kohustuse äralangemist käsitlevad sätted peale nende, mis sisalduvad artikli 4 lõike 5 teises lõigus ning artikli 16 lõigetes 3 ja 4, siis kas seda määrust tuleb tõlgendada nii, et varjupaigataotluse tagasivõtmine ei mõjuta määruse kohaldamise võimalikkust?

2. Kas eelmisele küsimusele vastamisel on oluline, millisel menetlusetapil varjupaigataotlus tagasi võetakse?”

Eelotsuse küsimused

36 Alustuseks tuleb tõdeda, et eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib saada selgitust selle kohta, millist mõju võib varjupaigataotluse tagasivõtmine määruse nr 343/2003 kohaldamisele avaldada.

37 Sellega seoses peab siiski märkima, et võttes arvesse põhikohtuasja asjaolusid, nagu need on esitatud käesoleva otsuse punktides 18–21 ja 26, väidavad N. Kastrati ja tema lapsed, et tegelikult ei ole nad kunagi soovinud esitada varjupaigataotlust määruse nr 343/2003 artikli 2 punkti c tähenduses.

38 Samas on eelotsusetaotluse esitanud kohus ainsana pädev hindama, millist tähtsust sellele väitele omistada. Euroopa Kohus peab tegema otsuse nendest faktilistest ja õiguslikest kaalutlustest lähtudes, mis on esitatud eelotsusetaotluses (21. oktoobri 2010. aasta otsus kohtuasjas C-306/09: I. B., EKL 2010, lk I-10341, punkt 47).

39 Sissejuhatavaid märkusi ja põhikohtuasja asjaolusid arvestades soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus oma küsimustes, mida tuleks käsitleda koos, sisuliselt teada, kas määrust nr 343/2003 tuleb tõlgendada nii, et kui artikli 2 punktis c sätestatud varjupaigataotlus võetakse tagasi enne, kui taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik on nõustunud taotleja vastu võtma, ei ole asjaomane määrus selle tagajärjel enam kohaldatav.

40 Olgu täpsustatud, et määruse nr 343/2003 artikli 17 lõike 1 esimene lõik sätestab, et kui liikmesriik, kelle territooriumil on isik esitanud varjupaigataotluse, leiab, et taotluse läbivaatamise eest vastutab mõni muu liikmesriik, võib ta paluda sellel riigil taotleja vastu võtta.

41 Veel tuleb meenutada, et kõnesoleva määruse artikli 1 järgi on määruse eesmärk sätestada kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse põhjaliku läbivaatamise eest.

42 Peale selle juhul, kui taotleja võtab nii nagu põhikohtuasjas oma ainsa varjupaigataotluse tagasi enne, kui palve saajaks olev liikmesriik on tema vastuvõtmisega nõustunud, jääb saavutamata määruse nr 343/2003 põhieesmärk, milleks on varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi väljaselgitamine, et tagada taotlejale tegelik juurdepääs pagulasseisundi hindamisele.

43 Lisaks tuleb tõdeda, et liidu seadusandja ei ole selgelt reguleerinud selliseid olukordi, nagu on kõne all põhikohtuasjas, kus varjupaigataotlejad on oma taotlused tagasi võtnud, ilma et nad oleks neid esitanud veel vähemalt ühes liikmesriigis.

44 Teistsuguse tulemuseni ei vii ka eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimustes viidatud määruse nr 343/2003 artikli 4 lõike 5 teise lõigu ning artikli 16 lõigetes 3 ja 4 esitatud sätete sõnastus.

45 Kuigi on tõsi, et osutatud sätted määravad üldjuhul ammendavalt kindlaks, millistel juhtudel langevad ära varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi kohustused „võtta vastu” või „võtta tagasi” taotleja, kes on esitanud varjupaigataotluse muus liikmesriigis kui vastutav riik. Samas eeldavad nad, et eksisteerib varjupaigataotlus, mille vastutav liikmesriik peab läbi vaatama, mis on läbivaatamisel või mille suhtes on ta juba otsuse teinud.

46 Sama kehtib ka määruse nr 343/2003 artikli 5 lõike 2 kohta.

47 Seega, kui varjupaigataotlus võetakse tagasi sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas, st enne, kui palve saajaks olev liikmesriik on varjupaigataotleja vastuvõtmisega nõustunud, ei ole määrus nr 343/2003 selle tagajärjel enam kohaldatav.

48 Niisugustel asjaoludel peab liikmesriik, kelle territooriumil taotlus esitati, tegema taotluse tagasivõtmisest tulenevad otsused ja eelkõige vastavalt direktiivi 2005/85 artiklis 19 sätestatule lõpetama taotluse läbivaatamise, tehes vastava märkuse taotleja toimikusse.

49 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb esitatud küsimustele vastata, et määrust nr 343/2003 tuleb tõlgendada nii, et kui artikli 2 punktis c sätestatud varjupaigataotlus võetakse tagasi enne, kui taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik on nõustunud taotleja vastu võtma, ei ole asjaomane määrus selle tagajärjel enam kohaldatav. Niisugusel juhul peab liikmesriik, kelle territooriumil taotlus esitati, tegema taotluse tagasivõtmisega seonduvad otsused ja eelkõige lõpetama taotluse läbivaatamise, tehes vastava märkuse taotleja toimikusse.

Kohtukulud

50 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Nõukogu 18. veebruari 2003. aasta määrust (EÜ) nr 343/2003, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest, tuleb tõlgendada nii, et kui artikli 2 punktis c sätestatud varjupaigataotlus võetakse tagasi enne, kui taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik on nõustunud taotleja vastu võtma, ei ole asjaomane määrus selle tagajärjel enam kohaldatav. Niisugusel juhul peab liikmesriik, kelle territooriumil taotlus esitati, tegema taotluse tagasivõtmisega seonduvad otsused ja eelkõige lõpetama taotluse läbivaatamise, tehes vastava märkuse taotleja toimikusse.

Allkirjad